

A 12 tagú külső tanács (Außerer Rat) a városi kormányzat szabályalkotó tevékenységében vett részt, étén a szószólóval (Vormunder). 1790-ben a külső tanács tagjai közül 10 tudott magyarul és németül, 6 latinul. Közülük 8 volt iparos, egy nemes, kocsmáros, gyógyszerész és postamester (Kállay 1972a, 112-113). A külső és a belső tanács a leggyakrabban üzenetváltás formájában érintkezett egymással. Az üzenetet a szószóló adta át, ő volt az összekötő a két tanács között. A XVIII. században külön volt magyar és német szószóló.

Leggyakrabban az iparosokból kerültek ki a városi igazgatás legalsóbb szervei a fertálymesterek (Viertelmeister). A városi tanács rendeleteit közvetítették a lakosság felé, közreműködtek az adókiadásban, a kocsmák ellenőrzésében, tűzrendészeti feladatokat láttak el. 1776-ban a fertálymesterek mérték a városi bort a városháza pincéjében (Kállay 1971, 46). A XVIII. században városrészenként kettő, összesen hat **fertálymester** működött (Juhász 1931 a, 182). A XIX. század közepére, két új külváros (Tóváros, Víziváros) kialakulásával a fertálymesterek száma emelkedett: ekkor Székesfehérvárt kilenc negyedre osztották, és mindegyikben egy fertálymestert alkalmaztak (Palugyay 1853, 134; Czakó 1971, 23-43, 1973, 7-48).